

PROGRAM

Franz Schubert.
(1797-1828)

Strygekvartetsats i c mol, D703 (1820)

Allegro assai - Andante

Dimitrij Schostakovich
(1906- 1975)

Strygekvartet. nr. 1 i C dur opus 49 (1938)

Moderato
Moderato
Allegro molto
Allegro

Pause

Felix Mendelsohn

Strygekvartet nr. 2 i a-mol, op.13 (1827)

Adagio – Allegro vivace
Adagio non lento
Intermezzo - Allegretto con molto- Allegro di molto
Presto – Adagio non lento

Cuarteto Modigliano

Elina Buksha, violin, **Loic Rio**, violin

Laurent Marfaing, bratsch, **Francois Kieffer**, cello

Modigliani kvartetten blev dannet i 2003 og er en hyppig gæst i verdens store koncertsale som f.eks. Wigmore Hall, Carnegie Hall, Philharmonie de Paris-Cité de la musique og Het Concertgebouw. Kvartetten beskrives som en af de bedste i verden i dag siger Harald Eggbrecht i Süddeutsche Zeitung. Kvartetten har produceret en række CD-indspilninger, som har modtaget mange gode anmeldelser og priser. Balancen mellem de fire musikere, den lette delikate klang er altid imponerende.

Schubert komponerede i alt 14 hele strygekvartetter og hertil kommer nogle fragmenter bl.a. aftenens kvartetsats. Schubert komponerede kvartetsatsen i c mol i 1820, men færdiggjorde ikke en hel kvartet. Der eksisterer dog en skitse til 2. sats, men kompositionen stopper ved den. Schubert havde åbenbart en kunstnerisk krise i perioden 1817-1823, hvorfra der er talrige kompositionsfragmenter. Men den sats vi hører i aften anses for at være et mesterværk fuldt på højde med de tre senere og sidste kvartetter. Satsen blev først trykt i 1870 knap 40 år efter komponistens død.

Hele satsen er komponeret i en fri sonateform og er karakteristisk ved en stærk dynamik. Starten af satsen er en ekspositionsdel bestående af tre dele, et hovedtema i c mol, der efterfølges af to sidetemaer i henh. As dur og G dur. Herefter følger næste del: Gennemføringsdelen præget af mol og tremolobevægelser for endelig at gå over i reprisen. Men denne er forkortet, den starter ikke med hovedtemaet fra ekspositionsdelen, men med 1. sidetema nu i B dur og gentaget i Es dur, herefter andet sidetema i C dur. Først til sidst i codaen vendes der tilbage til hovedtemaet i c mol. Herefter følger andanten i As dur på kun 46 takter.

Dimitrij Schostakovich har skrevet 15 strygekvartetter. Den vi skal høre i aften er hans 1. strygekvartet i C dur opus 49 urodført 1938. Den indgår i gruppen af hans tidlige værker fra perioden 1924-1936, som er karakteriseret ved at bygge videre på traditionen fra Mahler, Schönberg, Hindemith, Bartok og Stravinsky.

Den 1. strygekvartet udfordrer ikke lytteren, men bygger på den klassisk romantiske tradition i fire ukomplicerede satser: Moderato, moderato, allegro molto og allegro.

Schostakovich siger om sin 1. kvartet: Prøv ikke at finde dybder i den. Jeg skulle kalde den ”forårskvartetten”. Den består af 4 korte satser, varighed ca. 13 min. Den 1. sats benævnes moderato, den er i sonateform med et smukt hovedtema i celloens glissandofigurer. Denne ikke-dramatiske sats ender med en stille, yndefuld slutning. Anden satsen, som også er benævnt moderato er en variationssats over en sanglignende melodi første gang præsenteret af bratschen. Dette tema harmoniseres og farves forskelligt hver gang det dukker op og hele satsen lukker af med en stille pizzicato akkord.

Trediesatsen, en allegro molto, er i modsætning til 2. satsen i konstant hurtig bevægelse og slutter af med at kombinere hovedtemaerne i en kort finale.

4. sats, igen en allegro med skiftende taktarter, stor energi og beske akkorder.

Mendelsohns syv hele strygekvartetter er de væsentligste værker i hans kompositioner for strygere. Den solistisk besatte strygekvartet havde i 2. halvdel af det 18. århundrede etableret sig som den vigtigste musikalske udtryksform indenfor kammermusikken. Den kun 18 årige Mendelsohn skrev i 1827 sin første hele strygekvartet. Den er sikkert inspireret af Beethoven, hvis sidste 5 kvartetter han kendte og som i øvrigt udkom på tryk dette år. Væsentlig for a-mol kvartetens tematik er sangen ”Frage”, som Mendelsohn tidligere i 1827 skrev både tekst og musik til. Sangen indgår i samlingen af sange trykt som opus 9.

Kvartetens tematik bygger på netop denne sangs melodiske stof.

Første satsen indledes med en adagio og her indgår motivet fra ”Frage”, som især kommer til udtryk i adagio-delen i 1.sats. Motivet fra sangen er på tre toner med teksten: ”Ist es wahr?”. Anvendelsen af et sådant motiv er måske inspireret af et lignende i Beethovens klaversonate: Les Adieux og/eller hans ”Harfenquartet” i Es-dur opus 74, hvor ligeledes et fragment ”ist es wahr?” fra en lied indgår som motiv.

2. satsen er en fuga med et kromatisk motiv. 3. satsen starter med en yndefuld nocturne. 4. satsen har elementer fra de tidligere satser bl.a. 2. satsens fugerede del og vender tilbage til første satsens melodi fra sangen ”Frage”, men nu med sangens 2. del, der slutter med: Und die treu mir ewig, treu mir ewig, ewig bleibt.

Eva Kullberg

MUSIKHUSET AARHUS

LILLE SAL • SØNDAG DEN 30. OKTOBER 2016

Cuarteto Modigliani

aarhus
musikforening